

نسخه جدید

ویژه شب امتحان

نکات مهم

خلاصه درس

نگرش و تغییر آن

منبع اصلی: نشر ارسباران (روانشناسی نگرش‌ها و تغییر نگرش)

مناسب برای //

دانشجویان روانشناسی
(ورودی‌های ۱۴۰۴ به بعد)

نویسندگان //

ورپلانکن، هادوک، مایو
(مترجم: لیلی وکیلان)

نوع فایل //

خلاصه میکرو طبقه‌بندی شده

کیفیت //

تضمین ۱۰۰٪ مطالب

۶

ساعت مطالعه

۱۰۰٪

پوشش نکات

۵۹

صفحه مفید

فصل ۱ / نگرش‌ها چیستند و چگونه اندازه‌گیری می‌شوند؟

نگرش چیست؟

- ✓ نگرش‌های ما بر چگونگی نگاه به جهان، تفکرات و اعمال ما تأثیر می‌گذارند و حتی از سنین پایین برای شناخت فکر و رفتار انسان حیاتی هستند.
- ✓ روان‌شناسان اجتماعی به دنبال فهم این موضوع هستند که چگونه نگرش‌ها شکل می‌گیرند، بر زندگی روزانه اثر می‌گذارند و در طول زمان تغییر می‌کنند.

آلیس ایگلی و شلی چایکن: «گرایشی روان‌شناختی که به وسیله ارزیابی موجودیت خاصی با درجه‌ای از مطلوب یا نامطلوب بودن، بیان می‌شود.»

راشل فازیو: «ارتباط بین موضوعی معین و خلاصه ارزیابی معینی از آن موضوع در حافظه.»

ریچارد پتی و جان کاسیوپو: «احساس کلی و پایدار مثبت یا منفی درباره شخص، شیء، یا موضوعی خاص.»

مارک زانا و جان رمپل: «طبقه‌بندی محرک در راستای بُعد ارزیابی.»

- ✓ تمامی این تعاریف بر قضاوت‌های ارزیابی درباره یک موضوع تأکید دارند و نگرش‌ها به عنوان خلاصه‌ای از افکار، احساسات و تجربیات رفتاری پیوندخورده با یک محرک عمل می‌کنند.
- ✓ قضاوت ارزیابانه از دو جنبه مهم متفاوت است: جهت‌گیری ارزیابی (تفاوت در مثبت یا منفی بودن) و نیرومندی (میزان ثبات در طول زمان، مقاومت در برابر تغییر و هدایت رفتار).
- ✓ موضوعات نگرش می‌توانند بسیار متنوع باشند و موضوعات انتزاعی (مانند آزادی)، اشیاء عینی، افراد خاص، خط‌مشی‌های اجتماعی و حتی خود فرد (عزت نفس) را در بر بگیرند.

نکات کلیدی

- ✓ نگرش، قضاوتی ارزیابانه درباره یک موضوع محرک است.
- ✓ نگرش‌ها از نظر ارزش و نیرومندی با یکدیگر فرق دارند.
- ✓ موضوعات نگرش می‌توانند هر چیزی باشند که دوست داریم یا از آن بیزاریم.

تاریخچه کوتاهی از پژوهش نگرش

- ✓ مطالعه نگرش‌ها تاریخی طولانی دارد؛ گوردون آلپورت (۱۹۳۵) مفهوم نگرش را مشخص‌ترین و ضروری‌ترین مفهوم در روان‌شناسی اجتماعی معاصر معرفی کرد.

نقطه شروع

در دهه ۱۹۲۰، دانشمندان به اندازه‌گیری ویژگی‌های ذهنی علاقه‌مند شدند و پژوهشگرانی چون لویئز ترستون و رنسیس لیکرت شیوه‌های مختلفی برای اندازه‌گیری کمی نگرش‌ها ابداع کردند.

پژوهش ریچارد لاپیر (۱۹۳۴) درباره مسافرت یک زوج چینی نشان داد که نگرش‌های کلامی همیشه با رفتار واقعی سازگار نیستند و تعصبات در عمل ممکن است متفاوت ظاهر شوند.

دنیای واقعی

فجایع جنگ جهانی دوم باعث شد روان‌شناسانی مانند لوین، اش، فستینگر و شریف فرآیندهایی نظیر هم‌نوایی، قدرت و تعصب را مطالعه کنند؛ آدرنو نیز مقیاس F را برای بررسی نگرش‌های فاشیسم ساخت.

پس از جنگ، کارل هاوولد در «مکتب پیل» با مطالعه نحوه پاسخ‌دهی به پیام‌های متقاعدکننده، تأثیر ویژگی‌های منبع، پیام و گیرنده را بر تغییر نگرش بررسی کرد.

لئون فستینگر نظریه ناهماهنگی شناختی را مطرح کرد که نشان می‌داد باورهای متناقض احساسی منفی ایجاد کرده و فرد را برای کاهش این تنش به تغییر نگرش وامی‌دارد.

گروهی از پژوهشگران (اسمیت، برونر و کاتز) با رویکرد کارکردهای نگرش نشان دادند که نگرش‌ها به قضاوت سریع‌تر، دفاع از ارزش‌ها و محافظت در برابر بازخورد منفی کمک می‌کنند.

رشد یک دیدگاه شناخت اجتماعی

در اواسط دهه ۱۹۶۰، تغییری از پژوهش‌های مبتنی بر رفتارگرایی به سمت درک چگونگی پردازش اطلاعات اجتماعی و تأثیر نگرش‌ها بر رفتار به وجود آمد.

در دهه ۱۹۷۰، آیزن و فیشبین نظریه عمل منطقی را مطرح کردند، اما تحقیقات آلن ویکر نشان داد رابطه نگرش و رفتار ضعیف است که باعث تردید در ارزش مفهوم نگرش شد.

موج جدید بررسی نگرش

دهه ۱۹۸۰ شاهد معرفی دو مدل اقناعی «احتمال گسترش» و «منظم اکتشافی» بود که ثابت کردند متقاعدسازی از دو مسیر اصلی (نیازمند دقت) و فرعی (نیازمند تلاش کمتر) رخ می‌دهد.

همزمان، پژوهش‌های تازه‌ای درباره محتوای نگرش و چگونگی سازماندهی افکار، احساسات و تجربیات رفتاری در حافظه شکل گرفت.

پیشرفت‌های جاری

در دو دهه گذشته، تمرکز بر مفهوم «نیرومندی نگرش» نشان داد نگرش‌های قدرتمند پایدارتر، مقاوم‌تر، و پیش‌بینی‌کننده‌تر برای رفتار هستند.

هزاره جدید با سه تحول همراه بود: ایجاد تکنیک‌های اندازه‌گیری پنهان بدون آگاهی فرد، استفاده از

فن‌آوری‌های تصویربرداری مغزی (fMRI و EEG) و مطالعه فرآیندهای شرطی‌سازی ارزیابی.

فراسوی روان‌شناسی اجتماعی

- ✓ کاربرد پژوهش‌های نگرش فراتر از روان‌شناسی بوده و بازاریابان، سیاستمداران و متخصصان سلامت برای افناع مصرف‌کنندگان، جذب رأی و ترویج سبک زندگی سالم از آن استفاده می‌کنند.

نکات کلیدی

- ✓ مطالعه علمی نگرش‌ها نقشی اساسی در ایجاد روان‌شناسی اجتماعی داشته است.
- ✓ پژوهش نگرش، نقش مهمی در آگاهی از اینکه چگونه عقاید تشکیل می‌شوند، تغییر می‌کنند و ارزیابی می‌شوند، ایفا کرده است.

چگونه نگرش‌ها اندازه‌گیری می‌شوند؟

- ✓ از آنجا که نگرش‌ها به طور مستقیم قابل مشاهده نیستند، محققان باید آن‌ها را از روی پاسخ‌های افراد و با استفاده از روش‌های متنوعی استنباط کنند.
- ✓ مقیاس‌های اندازه‌گیری به دو دسته کلی آشکار (مستقیم) و ناآشکار (غیرمستقیم) تقسیم می‌شوند که بر اساس آگاهی پاسخ‌دهنده از فرآیند ارزیابی متمایز می‌گردند.

مقیاس‌های نگرش مستقیم (آشکار)

- ✓ این مقیاس‌ها متداول‌ترین شاخص‌ها هستند که در آن‌ها از شرکت‌کنندگان به طور مستقیم در پرسشنامه‌های خودسنجی درباره عقایدشان سؤال می‌شود.
- ✓ رویکرد فاصله‌های ظاهراً برابر (ترستون): داوران اظهارات را در مقیاسی ۱۱ نمره‌ای مرتب می‌کنند و نمره نهایی فرد، میانگین ارزش اظهاراتی است که با آن‌ها موافق است.
- ✓ مقیاس لیکرت: به جای ارزش‌گذاری پیشین، فرد میزان موافقت یا مخالفت خود را با عباراتی روی یک طیف (معمولاً ۱ تا ۵) بیان می‌کند و نمره نهایی از میانگین پاسخ‌ها به دست می‌آید. توجه: این فایل رایگان نیست و منحصراً برای سایت "بژیک" با آدرس اینترنتی www.bzhik.ir تهیه و تنظیم شده است. تمام حقوق مادی و معنوی این محصول، متعلق به سایت "بژیک" می‌باشد؛ هر گونه کپی برداری و انتشار غیر قانونی آن توسط افراد سودجو، بدون اخطار قبلی، پیگرد قانونی در پی خواهد داشت؛ لذا بایستی مستقیماً از این سایت خریداری شود در غیر این صورت مسئولین راضی نمی‌باشند و حرام و حق الناس می‌باشد.
- ✓ افتراق معنایی (آزگود): نگرش افراد به وسیله مجموعه‌ای از صفات دوقطبی (مانند خوب/بد) روی یک پیوستار خطی سنجیده می‌شود که این روش امکان مقایسه نگرش در موضوعات مختلف را فراهم می‌سازد.

دقت کنید: برای جلوگیری از خطای محاسبه در مقیاس لیکرت، عباراتی که از نظر منطقی برعکس یکدیگرند

باید به صورت معکوس نمره‌گذاری شوند (مثلاً اگر پاسخ «کاملاً موافق» در عبارت مثبت نمره ۵ می‌گیرد، همان پاسخ در عبارت منفی نمره ۱ می‌گیرد).